

tuin Magazine
wat je
zelf tuint
is top
hier

Jaargang 88 • Nr. 10 • oktober 2017

Verzuchtlijn maandelijks, behalve in januari | VUJ: Noël Ghésquière, Makeveldstraat 43, 8820 Torhout | P912069 | afgiftekantoor 8200 Brugge

HOE DE BUXUSMOT MILIEUVRIENDELIJK BESTRIJDEN?	12
IK HOU VAN MIJN KLI(M)MAAT	26
HOE REAGEREN BOMEN OP SNOEI?	28

Colofon

Ledenblad

uitgegeven door TUINHIER VZW

Verschijnt maandelijks, behalve in januari

Voorzitter

Roel Deseyn

Zich abonneren?

U kunt zich abonneren door €20 te storten op de rekening van uw provinciaal verantwoordelijke.

U ontvangt alle nummers die verschijnen tussen de datum van betaling en 31 december 2018.

De provinciaal verantwoordelijken

Antwerpen

Rob Hermans - 014 21 12 69
antwerpen@tuinhier.be
BE98 6466 3037 2193
Beukenlaan 8, 2200 Herestraat

Limburg

Cor Stappers - 011 63 23 66
limburg@tuinhier.be
BE07 9799 4276 8566
Lillierbaan 7, 3990 Kleine-Brogel

Oost-Vlaanderen

Erik Schauwvlieghe - 0473 45 92 24
oostvlaanderen@tuinhier.be
BE21 0000 4879 1301
W. Wilsonplein 2 (bakal 410), 9000 Gent

Vlaams-Brabant

Silbeert Versprecht - 053 46 39 55
vlaamsbrabant@tuinhier.be
BE72 0000 4920 6016
Peuplierendaan 14, 1790 Aartselaar

West-Vlaanderen

David Ghesquière - 050 22 24 21
westvlaanderen@tuinhier.be
BE84 0000 4400 5159
Sint-Remberlaan 18, 8820 Torhout

Hoofdredacteur en adjunct-hoofdredacteur

Jo De Weert - 050 21 64 26 - 0478 48 84 05
maandblad@tuinhier.be

Luc Deboosere - 056 32 02 25

luc.deboosere@proximus.be

Publiciteit

Voor het plaatsen van publiciteit of de tarieven, contacteer: Yopado, Fabienne Van Moerkercke
092 10 46 24 - 0497 66 32 20
fabienne.vanmoerkercke@yopado.com

Adresverandering

Gelieve bij adreswijziging uw provinciale verantwoordelijke te verwittigen (adres hierboven). Deel uw oud en nieuw adres mee en de datum van de wijziging.

Klachten

Bij klachten over het niet of niet-tijdig ontvangen van uw ledenblad contacteer eerst uw postbode of het postkantoor (indien dit zonder gevolg blijft, contacteer uw provinciaal verantwoordelijke).

Vormgeving

Magenta.be, Brugge

Druk en afwerking

Drukkerij Die Keure, Brugge

De redactie behoudt zich het recht om artikels te weigeren of ze in overleg met desteller te wijzigen. Elke auteur blijft persoonlijk verantwoordelijk voor de door hem gestelde artikels. Voor de advertenties zijn de inzenders verantwoordelijk. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, gereproduceerd of verspreid zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

U kunt ons vinden op:

www.tuinhier.be (deel onze pagina)

[facebook.com/tuinhier](https://www.facebook.com/tuinhier)

Woord vooraf

Beste lezer van Tuinhier,

Elke maand neem je dit magazine ter hand. Hopelijk blijft het voor jou een praktisch en handig tijdschrift en denk je af en toe bij jezelf: 'verdorie, dit is echt wel een handige tip' of 'dat wist ik helemaal niet'.

Dit is alleszins de ambitie van de redacteurs: elke maand opnieuw een interessante selectie tuinnieuws aanbieden en je op de hoogte houden van wat er reilt en zeilt in onze Tuinhier-familie.

In dialoog treden met de Tuinhier-medewerkers kan via Facebook (vzw TUINHIER), onze website www.tuinhier.be, maar ook telefonisch via het secretariaat in Gent (09 267 87 31). In een tijdperk van interactiviteit luisteren we graag naar je vragen, wensen of verzuchtingen. Tuinhier leidt je immers naar de tuin en niet om de tuin ;-).

Tuinieren kwam onlangs weer uitgebreid in de media naar aanleiding van een grote studie die aantoonde dat zeer vele Vlamingen actief met tuinieren bezig zijn. Het is mooi dat ze voor hun hobby op een sterk lokaal verankerde vereniging als de onze kunnen rekenen.

In de oktobermaand is er weer van alles te zien en te beleven in de natuur. Op een bepaald moment in augustus waanden we ons even in het najaar toen we tal van paddenstoelen uit de grond zagen komen in het bos of in de tuin. Het warme en vochtige weer zorgde voor paddenstoelen en zwammen met recordafmetingen.

Over paddenstoelen en bossen gesproken: in Zweden dromen ze massaal van de aankoop van een stukje bos, een investering in hout met als extraatje de paddenstoelen, maar natuurlijk ook de mogelijkheid tot het smullen van bessen en niet te vergeten voor de kinderen: de boomhut.

In Vlaanderen kan je een stukje van de droom in eigen tuin waarmaken, met wat handigheid en zin voor inrichting. TUINHIER zet je alvast op weg.

Geniet van de herfst!

 volg TUINHIER op

facebook

Like en deel ons

Roel Deseyn

Landelijk voorzitter 'Tuinhier'

Inhoud

Woord vooraf	2
Tuinwerkzaamheden in november	3
Overkapping van de Antwerpse Ring: graag mét volkstuintjes!	3
Hoe de buxusmot milieuvriendelijk bestrijden?	12
Tips voor de afdelingen	13
Onbekend is onbemind, schaduwbloeiërs voor alle seizoenen	14
Tuinweetje: meerwaarde van compost	15
Creatief met bloemen: een eenvoudige graftak	16
Lekkers uit de tuin: huisgemaakte appel-vlierbessenconfituur	17
Lekkers uit de tuin: smoothie uit eigen tuin	17
Kinderhoekje	18
Het Goeie Leven - deel 9	20
Breng kleur in je tuin: taak volbracht	22
Volkstuinpark in Zeebrugge - Zwankendamme	24
Ik hou van mijn klimmaat: deel 1 - hechtende klimplanten	26
Hoe reageren bomen op snoei?	28
Wie is hij? Wat doet hij? Wat drijft hem? De gewone oormworm	30
Boekbespreking	31
Kruiswoordraadsel 277	31
Seizoensgebonden eten	32

Ik hou van mijn kli(m)maat

Deel 1 - Hechtende klimplanten

Klimplanten. Gevelbegroening. Vertikale tuinen. Het zijn alle vertrouwde termen, maar het gaat vaak om erg verscheiden toepassingen.

Ieder kent de hoge begroeiing met klimop, maar de laatste jaren kijken we op naar kleurige kunstwerken en prestigieuze wanden op een kantoorgebouw of een parlement. Mooie maar dure jongens, die laatste, want ze eisen constante bevoeiing en gemiddeld tellen eigenaars elke 10 jaar weer de installatiekost neer: tussen € 600 en € 1 000 per m² verticale wand.

Grondgebonden gevelbegroening of klimplanten daarentegen bieden een rijk pallet aan mogelijkheden op uw gevel. Ze zijn goed betaalbaar en mits een overwogen keuze en de juiste klimhulp ook makkelijk te onderhouden.

In twee artikelen licht ik toe welke strategieën klimplanten hanteren om omhoog te kruipen. De meeste zijn immers bosplanten en maken gebruik van bomen en struiken om hoger op te geraken. Een groot voordeel bij de keuze voor je gevel: de keuze is beperkt tot slechts 17 courante klimplanten.

Een duidelijk voorbeeld van een hechtende klimplant.

Wij starten met een eenvoudige basis. In dit eerste deel licht ik **vijf hechtende klimplanten** toe: klimop, driedelige en vijfbladige wingerd, klimhortensia en trompetklimmer. In de volgende editie bespreek ik een tiental **winders en rankende klimplantsoorten**.

Mijn KLIMMAAT

Klimplanten zijn in de stad evenwaardig aan laanbomen voor een **beter leefklimaat**. Recent onderzoek aan KULeuven geeft aan dat een volledig begroende gevel van een gemiddelde rijwoning evenveel fijnstof opneemt als een laanboom van 25 jaar.

Gevelgroen koelt de stad door verdamping, houdt je gevel fris en biedt mogelijk nog heerlijke vruchten onder je pergola. Een straat met tegeltuinen betekent ook thuishoeren in een uniek stukje natuur.

Zonder groeibegrenzer vertonen veel hechtende klimplanten een anstuitbare groei.

Zorg dat de plantkuil van minstens 30x30 cm tot in de losse bodem reikt, verrijk met compost en begiet met mate in de maanden na het planten. Een **geschikte klimmaat** als steun garandeert je blijvend genot.

De vijf hechtende klimplanten zijn uitbundige groeiers, en hebben daarvoor elk hun strategie. Slechte enkele winders als blauwereg en bruidssluier reiken tot dezelfde hoogte als de hechters.

Hechting betekent ook dat er sporen blijven als je snoeit. Sommige huiseigenaars beslissen om die reden de plant te verwijderen, of durven er zelfs niet mee starten.

Begrenzingsmethode

Voor klimop en de wingerdsoorten bestaat sinds kort een begrenzingsmethode die je zelf kan aanbrengen, als een kader. Je kan deze eenvoudige kader aanbrengen rond een bestaande plant of je kiest een nieuwe muur voor een zorgeloze begroening met wingerd of klimop.

De begrenzing gebeurt elektrisch, is CE-gekeurd, uitgebreid getest door KULeuven en de jaarlijkse verbruikskosten is amper € 15.

Zonder groeibegrenzer groeien veel klimplanten steeds verder door, tot op en onder de dakbedekking!

5 plantsoorten en hun hechtwijze

Klimop (*Hedera helix*) is onze enige wintergroene hechtende klimplant, en kan daardoor sterk bijdragen aan de stadsvergroening. Het is bovendien één van de weinige inheemse klimplanten. Hij is niet schadelijk voor robuust metselwerk: enkel in kalkmortels kunnen er beperkt worteltjes worden gevormd, en de hechtvoetjes hebben slechts een zeer oppervlakkige hechtfunctie.

Maar de stengeltop zal in elk donker plekje dringen als spleten, achter een regenpijp, onder de goot, door het dakraam... Als die stengel verdikt, kan hij barsten veroorzaken. Het advies luidt dan ook eenvoudig: beperk zijn groei tot de geschikte muurdelen en dicht de gaten vooraf.

Als de klimop al flink gegroeid is, zorgt een evenwicht van de planthormonen voor een omvorming naar het volwassen of bloeistadium: brede vertakking met toortsen van bloemen en bessen, driehoekig blad en – erg belangrijk – het ontbreken van hechtvoetjes op de nieuwe takken.

Dergelijke stengels op je dak groeien nog nauwelijks, en ze richten helemaal geen schade aan. Maar als je ergens aan deze plant begint te snoeien, reageert de ganse plant door de aangroei van jonge stengels die weer kunnen hechten en trachten binnen te dringen.

Driedelige wingerd (*Parthenocissus tricuspidata*) kan tot 30 m hoog klimmen. Hij kan zelfs naar beneden toe groeien op haast alle materialen. Zijn klimsporen zijn minder storend dan bij klimop, maar zijn groei is niet te stuiten.

Driedelige wingerd is samen met klimop een bekende hechtende klimmer. Bovendien heeft wingerd een prachtige herfstverkleuring.

Vijfbladige wingerd (*Parthenocissus quinquefolia*) reikt iets minder hoog en hecht zich minder stevig. Je kan de lange strengen makkelijk verwijderen van de muur. Neerwaartse groei met hechting is niet mogelijk, zodat hij in sierlijke sluiers afhangt. De vijfbladige wingerd kan zijn klimvoetjes ook benutten om te ranken waardoor ze makkelijk op een raster klimmen.

Klimhortensia (*Hydrangea petiolaris*) hecht zich op gelijkwaardige wijze als klimop, en vormt ook een dikke laag tegen de muur. Bij de aanplant vraagt deze soort een kleine steun.

Trompetklimmer (meestal de variëteit 'Mme Galen' van de gekruiste soort *Campsis tagliabuana*) heeft kleine hechtvoetjes, die makkelijk lossen op een verhitte muur. Door zijn warrige structuur kan deze soort via andere klimsteunen tot 15 m groeien.

Volgende maand meer over de winders en rankende klimsoorten.

Peter Boogaerts

Klimopstop

De duurzame
en eenvoudige
oplossing om
wingerd en klimop
te begrenzen

gggreen.eu

 GG Green op weg naar
een klimaatrobuuste stad